

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **W. P.**

skazanego z art. 178 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 6 lutego 2026 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędzi Anny Dziergawki od udziału w sprawie I KK 385/23,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 3 zdanie trzecie k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

postanowił:

- 1. wyłączyć sędzię Annę Dziergawkę od udziału w sprawie Sądu Najwyższego o sygn. akt I KK 385/23;**
- 2. stwierdzić bezskuteczność z mocy prawa postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2026 r., I KK 385/23.**

UZASADNIENIE

W dniu 23 października 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego W. P. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 6 czerwca 2023 r., IV Ka 511/23, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Strzelinie z dnia 28 września 2021 r., II K 86/21, która zarejestrowana została pod sygn. I KK 385/23.

Po wyłączeniu – na wnioski obrońcy – od udziału w tej sprawie: sędziego Zbigniewa Kapińskiego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2024 r., KRI 408), sędziego Adama Rocha (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2024 r., KRI 407), sędziego Pawła Kołodziejskiego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2024 r., KRI 405), sędzi Małgorzaty Bednarek (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2024 r., KRI 524), sędziego Antoniego Bojańczyka (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2025 r., KRI 788), sędziego Marka Motuka (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2025 r., KRI 904) i sędziego Ryszarda Witkowskiego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2025 r., KRI 1278), zarządzeniem z dnia 7 listopada 2025 r. wyznaczono kolejnego referenta w osobie sędzi Anny Dziergawki.

Pismem z dnia 9 grudnia 2025 r. (data wpływu do SN) obrońca skazanego W. P. złożył wnioski o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędzi Anny Dziergawki w oparciu o przepis art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 622 – dalej w tekście u.SN) oraz o jej wyłączenie w oparciu o przepisy art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

Zarządzeniem z dnia 18 grudnia 2025 r., I KB 115/25, odrzucono wniosek obrońcy złożony na podstawie art. 29 § 5 u.SN, natomiast wniosek oparty o przepisy procedury karnej nie został poddany procedowaniu.

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2026 r., I KK 385/23, Sąd Najwyższy w osobie sędzi Anny Dziergawki kasację obrońcy skazanego W. P. oddalił jako oczywiście bezzasadną.

W dniu 16 stycznia 2026 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło datowane na dzień 12 stycznia 2026 r. pismo obrońcy skazanego W. P. zatytułowane „Wniosek o wyłączenie sędziego”, w którym adw. J. B. , powołując się na przepisy art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. wniósł o wyłączenie od udziału w sprawie I KK 385/23 sędzi Anny Dziergawki przypominając, że wprawdzie co do złożonego w dniu 9 grudnia 2025 r. jego wniosku opartego o przepis art. 29 § 5 u.SN wydane zostało zarządzenie o jego odrzuceniu (zresztą, jak zauważa obrońca, przez sędziego Igora Zgolińskiego, którego dotyczą tożsame okoliczności związane z jego powołaniem na urząd sędziego Sądu Najwyższego jak w wypadku sędzi Anny

Dziergawki), lecz nie został merytorycznie rozpoznany zawarty w tym samym piśmie wniosek o wyłączenie oparty o przepisy procedury karnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pomimo tego, że ostatnie pismo obrońcy zawierające żądanie wyłączenia od udziału w sprawie I KK 385/23 sędzi Anny Dziergawki wpłynęło do Sądu Najwyższego po wydaniu w dniu 14 stycznia 2026 r. postanowienia o oddaleniu kasacji złożonej w sprawie W. P. jako oczywiście bezzasadnej, wniosek o wyłączenie tej sędzi mógł zostać merytorycznie rozpoznany. Zasadnie Przewodniczący Wydziału I Izby Karnej anulował swoje wcześniejsze zarządzenie o nienadawaniu wnioskowi z dnia 12 stycznia 2026 r. dalszego biegu, gdyż pierwotny wniosek oparty o przepisy art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. złożony w dniu 9 grudnia 2025 r. nie był – do czasu wyznaczenia w dniu 13 stycznia 2026 r. przez sędzię referenta posiedzenia na dzień 14 stycznia 2026 r. – procedowany. Co więcej, obrońca dochował też terminu z art. 41 § 2 k.p.k. nadając ostatnie swoje pismo zawierające wniosek o wyłączenie w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej (art. 124 k.p.k.) w dniu 13 stycznia 2026 r. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2022 r., III KO 10/22, OSNK 2022, z. 3, poz. 11).

Można w tym miejscu wyrazić jedynie zdziwienie, że sędzia Anna Dziergawka przystąpiła w dniu 14 stycznia 2026 r. do rozpoznania kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego W. P. pomimo posiadanej bez wątpienia wiedzy, że wniosek o jej wyłączenie złożony w dniu 9 grudnia 2025 r. nie został do tego czasu merytorycznie rozpoznany, a wcześniejsze wnioski adw. J. B. oparte na tej samej podstawie faktycznej [powołanie określonych osób na urząd Sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 – dalej w tekście ustawa o KRS z 2017 r.)] i prawnej [art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – pkt 1 uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2, poz. 7] skutkowały wyłączeniem od udziału w sprawie I KK 385/23 siedmiu innych sędziów, których procedura powołania dotknięta była takim samym uchybieniem jak w wypadku sędzi referentki.

Niniejsza sprawa jest zresztą kolejnym potwierdzeniem destrukcyjnych dla działalności Sądu Najwyższego oraz dla wymiaru sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej czynności podejmowanych przez sędziów powołanych do tego Sądu po dniu 17 stycznia 2018 r., którzy nie respektując orzecznictwa organów międzynarodowych [Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz) i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)] oraz Sądu Najwyższego (zob. powołana wyżej uchwała z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22], a jednocześnie odrzucając, jak w tej sprawie, wnioski o zbadanie podstawie art. 29 § 5 u.SN wymogów niezawisłości i bezstronności konkretnych sędziów oraz pozostawiając bez rozpoznania wnioski oparte o przepis art. 41 § 1 k.p.k., uniemożliwiają stronom rozpoznanie ich sprawy przez sąd niezależny i niezawisły, pozbawiając je tym samym prawa do sądu gwarantowanego przepisami Konstytucji RP (art. 45 ust. 1) oraz normami traktatowymi [art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC)].

Sam wniosek obrońcy o wyłączenie od udziału w sprawie I KK 385/23 sędzi Anny Dziergawki jest oczywiście zasadny. Podzielić należy w całej rozciągłości argumentację autora tego wniosku zawartą w jego pismach z dnia 9 grudnia 2025 r. i z dnia 12 stycznia 2026 r., w której wskazuje na brak po stronie wymienionej sędzi instytucjonalnych gwarancji niezawisłości i bezstronności, powodującej brak zdolności do orzekania w tej i każdej innej rozpoznawanej sprawie.

Argumentację tę wspierają również pisemne motywy wskazanych w niniejszym uzasadnieniu postanowień Sądu Najwyższego (KRI 405, 407, 408, 524, 788, 904 i 1278), którymi wyłączono już od udziału w tej sprawie sędziów: Zbigniewa Kapińskiego, Adama Rocha, Pawła Kołodziejskiego, Małgorzatę Bednarek, Antoniego Bojańczyka, Marka Motuka i Ryszarda Witkowskiego, a które mają pełne odniesienie do sędzi Anny Dziergawki powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r., a więc takim samym jak wszyscy wskazani wyżej sędziowie.

Uwzględniając powyższe, a więc dla zagwarantowania skazanemu W. P. prawa do „sądu ustanowionego ustawą” w rozumieniu przepisów konstytucyjnych

oraz konwencyjnych, uniknięcia wystąpienia na etapie postępowania kasacyjnego uchybienie mającego postać bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., co musiałoby skutkować wznowieniem z urzędu tego postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.) oraz dla zapobieżenia konieczności ponoszenia przez Państwo Polskie wymiernych konsekwencji ekonomicznych w wypadku ewentualnego złożenia skargi do ETPCz, wyłączenie sędzi Anny Dziergawki od udziału w tej sprawie było koniecznością (pkt 1 postanowienia).

Wskazana powyżej decyzja procesowa skutkowała też, a to stosownie do treści art. 42 § 3 zdanie trzecie k.p.k., bezskutecznością z mocy prawa czynności procesowych dokonanych z jej udziałem po złożeniu wniosków z dnia 9 grudnia 2025 r. i z dnia 12 stycznia 2026 r., a więc postanowienia z dnia 14 stycznia 2026 r., I KK 385/23, o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego W. P. jako oczywiście bezzasadnej (pkt 2 postanowienia) – zob. też powołane już w tym uzasadnieniu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2022 r., III KO 10/22.

Kierując się powołanymi wyżej względami orzeczono jak w części dyspozytywnej, co skutkuje koniecznością ponownego rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy I KK 385/23.

[J.J.]

[a.ł.]

SSN (Tomasz Artymiuk)